

1. ІНСТИТУТ ПРЕДСТАВНИЦТВА В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Як вже було зазначено у вступній частині посібника, питання захисту порушених прав і свобод в адміністративному суді є складною процедурою і було б доцільно, щоб цієї справою займалися спеціалісти — дипломовані юрисконсульты та адвокаты. Тому пропонуємо до уваги читачів матеріал, що присвячений інституту представництва в адміністративному процесі.

Отже, представник в адміністративному процесі діє від імені та в інтересах особи, яку він представляє. Представник може діяти самостійно, повністю замінюючи таку особу, або поряд із нею. Тобто участь у справі представника не позбавляє особу, яку він представляє, права особисто брати участь у процесі (частина перша коментованої статті) за умови, що вона має адміністративну процесуальну дієздатність відповідно до статті 48 КАСУ.

Як представник в адміністративній справі насамперед може брати участь адвокат чи інший фахівець у галузі права, які відповідно до закону надають правову допомогу (ст. 16 КАСУ). Тобто правова допомога в адміністративному процесі може надаватися у формі представництва.

Але це не означає, що представництво — це завжди правова допомога. Наприклад, не є правовою допомогою законне представництво, чи представництво підприємства його штатним юрисконсультом, або представництво особою, яка не уповноважена згідно із законом надавати правову допомогу.

Представника в адміністративному процесі можуть мати:

- 1) сторона — позивач, відповідач;
- 2) третя особа, яка заявляє самостійні вимоги на предмет спору або не заявляє таких.

КАСУ прямо не обмежує кількість представників у процесі, тобто не перешкоджає стороні чи третій особі мати більше одного представника. Однак направлення для участі у справі багатьох представників може бути розцінено як намагання затягнути провадження у справі, тобто як порушення принципу добросовісності, що закріплений у ч. 2 ст. 49 КАСУ, а тому суд може обмежити кількість представників або надавати можливість виступати в суді одному з них або у визначеній послідовності.

КАСУ розрізняє два види представників:

- 1) представники, які беруть участь в адміністративному процесі на основі закону (законні представники);
- 2) представники, які беруть участь в адміністративному процесі на основі договору (договірні представники).

Перша категорія представників уповноважена на представництво законом, а тому довіреності для них не потрібно, достатньо підтвердити той факт, з яким закон пов'язує існування представницьких повноважень.

Участь другої категорії представників в адміністративному процесі залежить від взаємного волевиявлення самого представника, а також сторони, третьої особи чи навіть іншого їхнього представника, який наділений правом передоручати ведення справи. Таке взаємне волевиявлення втілюється в усному чи письмовому договорі. Зазвичай підтвердженням повноважень договірною представника є довіреність (детальніше про це у ст. 58 КАСУ).

Законний представник реалізує адміністративну процесуальну правоздатність сторони чи третьої особи, яка не має адміністративної процесуальної дієздатності або її має, але в силу певних обставин не може її належним чином здійснювати. Іншими словами, законний представник самостійно здійснює процесуальні права й обов'язки такої сторони чи третьої особи від її імені та в її інтересах.

Положення КАСУ щодо законних представників вироблені на основі норм матеріального права, зокрема ЦКУ і СКУ, оскільки інститут законного представника існує у матеріальних правовідносинах, а в процесуальних правовідносинах він є похідним.

Законним представником малолітньої особи (віком до чотирнадцяти років) є батько, мати, усиновлювач, опікун (ч. 2 ст. 154, ч. 4 ст. 232 СКУ, ч. 4 ст. 67 ЦКУ).

Законним представником неповнолітньої особи (віком від чотирнадцяти до вісімнадцяти років) є батько, мати, усиновлювач, піклувальник (ч. 2 ст. 154, ч. 4 ст. 232 СКУ, ч. 3 ст. 69 ЦКУ).

Для захисту прав, свобод та інтересів неповнолітньої особи КАСУ встановлює альтернативу:

— або ця особа робить це сама, якщо спір виник у правовідносинах, у яких відповідно до законодавства вона може самостійно брати участь;

— або її представляє законний представник (частина п'ята коментованої статті).

У разі необхідності з метою кращого захисту інтересів неповнолітньої особи суд має право залучити до участі у справі законного представника — в першому випадку, неповнолітню особу — в другому випадку.

Для захисту прав, свобод та інтересів особи, цивільна дієздатність якої обмежена, КАСУ встановлює альтернативу:

— або ця особа робить це самостійно;

— або її представляє законний представник.

Договірний представник реалізує адміністративну процесуальну правоздатність сторони чи третьої особи, яка зазвичай має адміністративну процесуальну дієздатність. Договірний представник здійснює процесуальні права й обов'язки такої сторони чи третьої особи за її уповноваженням, від її імені та в її інтересах.

Особи, які можуть бути договірними представниками — за загальною вимогою, щоб бути представником у суді, фізична особа повинна мати адміністративну процесуальну дієздатність.

Якщо представником є адвокат чи інший фахівець у галузі права, який за законом має право надавати правову допомогу (ст. 16 КАСУ), і при цьому він надає правову допомогу, то витрати, пов'язані із залученням такого представника, належать до судових витрат і можуть бути компенсовані в порядку, визначеному статтями 90, 91, 94 — 96 КАСУ.

Інші представники можуть розраховувати лише на компенсацію витрат, пов'язаних з переїздом до іншого населеного пункту, найманням житла, добових, а також компенсацію за втрачений зарібок чи відрив від звичайних занять у порядку, визначеному статтями 91, 94 — 96 КАСУ.

2. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДОКУМЕНТИ

ДОВІРЕНІСТЬ

Місто Київ, чотирнадцятого травня дві тисячі тринадцятого року.

Ця довіреність надана _____, провідному юрисконсульту ПП «Юридичне бюро «_____» (мешкає за адресою АДРЕСА, Київ, 02068, паспорт СН 000000 що виданий 04.09.1996 Дарницьким РУ ГУ МВС України), у тому що йому надаються повноваження здійснювати представництво підприємства у договорах з надання юридичних послуг юридичним особам та підприємцям, а також представляти інші інтереси ПП «Юридичне бюро «_____»», в тому числі у судах України, державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях усіх форм власності.

При цьому _____ надані повноваження, що передбачені чинним законодавством для позивача чи відповідача у суді; з правом брати участь у справах з цивільного, господарського, адміністративного судочинства, наводити докази, висловлювати свої міркування, подавати клопотання, брати участь у дослідженні доказів, визнавати чи заперечувати позовні вимоги, зменшувати або збільшувати, або іншим чином міняти позовні вимоги; укладати мирову угоду; підписувати від імені ПП «Юридичне бюро «_____» документи; брати участь у виконавчому провадженні; одержувати присуджене судом, зокрема грошові кошти.

Окрім того, _____ від імені ПП «Юридичне бюро «_____» здійснює виконання договорів з юридичного обслуговування, має право підпису документів в межах договірних відносин, має право на одержання належного ПП «Юридичне бюро «_____» майна, в тому числі грошових коштів і поштової кореспонденції.

Ця довіреність надана _____ без права передоручення і діє до тринадцятого травня дві тисячі шістнадцятого року.

Підпис _____, провідного юрисконсульта засвідчую.

Директор _____

ДОГОВІР № _____
про послуги з юридичного забезпечення господарської діяльності
юридичної особи чи підприємця

м. Київ _____

Р. _____

ЗАМОВНИК: Фізична особа-підприємець _____, платник єдиного податку, що діє на підставі свідоцтва

та
ВИКОНАВЕЦЬ: Приватне підприємство «Юридичне бюро «_____», платник єдиного податку 10%, в особі директора _____, що діє на підставі Статуту,

уклали цей договір про таке:

1. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ

1.1. ЗАМОВНИК замовляє, а ВИКОНАВЕЦЬ зобов'язується надавати послуги з юридичного забезпечення господарської діяльності.

1.2. Зазначені послуги ВИКОНАВЕЦЬ надає ЗАМОВНИКУ у міру необхідності, за окремими вказівками чи замовленнями, або за власною ініціативою в разі виявлення цієї необхідності.

2. ОБ'ЄГ ПОСЛУГ

2.1. ВИКОНАВЕЦЬ здійснює надання послуг по наступних питаннях і напрямках:

- загальний аналіз стану виконання договірних відносин з ЗАМОВНИКОМ;
- визначення шляхів зменшення поточної заборгованості ЗАМОВНИКА та доцільності судового вирішення спору;
- підготовка юридичних документів;
- подання позовної заяви до ЗАМОВНИКА до господарського суду, адміністративного суду;
- представництво у суді при здійсненні провадження в справі;
- організація інформаційно-правової і консультаційної роботи.

3. ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАДАННЯ ПОСЛУГ

3.1. Послуги надаються за місцем знаходження ЗАМОВНИКА, документи юридичного характеру, поточного діловодства виготовлюються і зберігаються у ЗАМОВНИКА; документи, які виготовлені у ВИКОНАВЦЯ, передаються ЗАМОВНИКУ на цифрових носіях або в електронному вигляді.

3.2. Зазначені документи з метою збереження її конфіденційності за згодою сторін не дублюється для ВИКОНАВЦЯ, є інформацією, що містить комерційну таємницю і є закритою для будь-яких третіх осіб.

4. ВИНАГОРОДА ВИКОНАВЦЯ

4.1. ЗАМОВНИК сплачує ВИКОНАВЦЮ винагороду у розмірі 4800,00 грн. за надані згідно з п. 2.1. цього договору послуги незалежно від обсягу замовлення.

4.2. Витрати, що виникають при наданні послуг — зокрема, державне мито, інші обов'язкові платежі, транспортні витрати, відрядження оплачуються окремо безпосередньо ЗАМОВНИКОМ чи за його дорученням ВИКОНАВЦЕМ за необхідністю, до оплати п. 4.1. не включаються.

5. ПОРЯДОК РОЗРАХУНКІВ

5.1. ЗАМОВНИК сплачує ВИКОНАВЦЮ оговорену у п. 4.1. суму протягом 10 календарних днів після підписання сторонами цього договору.

5.2. Оплата може здійснюватись у безготівковому порядку на поточний рахунок ВИКОНАВЦЯ або в інший спосіб за взаємною згодою сторін на підставі окремо укладених і підписаних документів.